

Wärtsilä Oyj Abp

Puolivuosikatsaus

Tammikuu – kesäkuu 2017

Tilaukset ja liikevaihto kasvoivat vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla

Keskeistä toiselta neljännekseltä

- Tilaukset kasvoivat 14% 1.363 milj. euroon (1.194)
- Liikevaihto kasvoi 8% 1.292 milj. euroon (1.196)
- Tilaus-laskutussuhde oli 1,05 (1,00)
- Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 126 milj. euroon (122), mikä oli 9,7% liikevaihdosta (10,2)
- Tulos/osake kasvoi 0,38 euroon (0,19)
- Liiketoiminnan rahavirta laski 2 milj. euroon (202)

Keskeistä katsauskaudelta tammi–kesäkuu 2017

- Tilaukset kasvoivat 13% 2.776 milj. euroon (2.465)
- Liikevaihto kasvoi 6% 2.299 milj. euroon (2.163)
- Tilaus-laskutussuhde oli 1,21 (1,14)
- Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 211 milj. euroon (206), mikä oli 9,2% liikevaihdosta (9,5)
- Tulos/osake kasvoi 0,66 euroon (0,49)
- Liiketoiminnan rahavirta laski 3 milj. euroon (189)
- Tilaukset kauden lopussa oli 5.065 milj. euroa (5.083)

Wärtsilän näkymät vuodelle 2017

Wärtsilän vuoden 2017 kehityksen odotetaan pysyvän kokonaisuudessaan suhteellisen muuttumattomana edellisvuoteen verrattuna. Liiketoimintojen tarkasteltuna kysynnän odotetaan olevan:

- Vankka Services-liiketoiminnassa, jossa valituilla alueilla ja segmenteillä on nähtävissä kasvumahdollisuuksia.
- Hyvä Energy Solutions -liiketoiminnassa, sillä kehittyvien markkinoiden sähkön kysyntä on kasvussa ja käynnissä on maailmanlaajuinen muutos kohti uusiutuvia energialähteitä, mikä tukee hajautetun, joustavan ja kaasuun perustuvan voimantuotannon tarvetta.
- Vankka Marine Solutions -liiketoiminnassa (nostettu vaimeasta) suotuisan alustilauksetkauden ansiosta. Merenkulkumarkkinaympäristö yleisesti pysyy haastavana, sillä kaasunkuljetus-, kauppalaiva- ja offshore-segmentit kärsivät yhä ylikapasiteetista, hitaasta kaupankäynnin kasvusta ja asiakkaiden taloudellisista rajoitteista.

Wärtsilän tämänhetkisestä tilauksekannasta on määrä toimittaa vuoden 2017 aikana 2.087 milj. euroa (2.061). Wärtsilä keskittyy jatkossakin tehokkuuden parantamiseen, minkä odotetaan osittain tasapainottavan merenkulun markkinoiden alhaisempia volyymeja. Hinnoittelu Energy Solutions -liiketoiminnan markkinoilla on tasaantunut, mutta viime vuosien kilpailutilanne vaikuttaa yhä tilauksekantaan. Services-liiketoiminnan hyvän kehityksen odotetaan jatkuvan.

Jaakko Eskola, konsernijohtaja

“Wärtsilän liikevaihto kehittyi myönteisesti vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla lisääntyneiden voimalaitostoimitusten ansiosta, ja tulos oli vankka. Tilauskertymä kehittyi hyvin kaikilla liiketoiminta-alueilla. Kasvava kiinnostus joustavaa kaasuteknologiaa kohtaan on vauhdittanut voimalaitoshankkeiden realisoitumista tilauksiksi. Vaikka merenkulkualan markkinat ovat yhä haastavat, suotuisa alustilauusjakauma lisäsi myös Marine Solutionsin saamia tilauksia erityisesti toisella neljänneksellä. Aktiviteetti huoltomarkkinoilla pysyi vakaana, ja pitkäaikaisten huoltosopimusten kysyntä oli hyvä. On ilo todeta, että asiakkaamme valitsevat myös huoltokumppanikseen Wärtsilän – tämä antaa meille hyvät lähtökohdat kehittää toimintaamme myös jatkossa.

Wärtsilän tavoitteena on kehittyä ketteräksi teknologiayhtiöksi, joka parantaa asiakkaittensa liiketoimintaa olemalla johtava toimija meriliikenteen ja energiantuotannon älykkäissä ekosysteemeissä. Eniram- ja Greensmith-yhtiöiden hankinta sekä Wärtsilän omat cleantech-innovaatiot osoittavat, että kehitämme aktiivisesti entistä kestävämpää yhteiskuntaa ja autamme asiakkaitamme hyödyntämään älykkäitä teknologioita. Vauhditamme digitaalisten tuotteidemme ja palvelujemme kehitystä ottamalla käyttöön digitaalisia kiihdyttämöitä, joissa jalostamme lupaavimmat ideat palvelukonsepteiksi ja tuotteiksi yhteistyössä asiakkaiden ja kumppanien kanssa. Olen vakuuttunut siitä, että koko yhtiön digitaalista muutosta koskevat investoinnit tuovat meille uusia liiketoimintamahdollisuuksia, vahvistavat kilpailuasemaamme ja tukevat tavoitettamme kasvaa kannattavasti pitkällä aikavälillä.”

Avainluvut

MEUR	4-6/2017	4-6/2016	Muutos	1-6/2017	1-6/2016	Muutos	2016
Tilauskertymä	1 363	1 194	14%	2 776	2 465	13%	4 927
Tilauskanta kauden lopussa				5 065	5 083	0%	4 696
Liikevaihto	1 292	1 196	8%	2 299	2 163	6%	4 801
Liiketulos ¹	117	96	22%	197	179	10%	532
% liikevaihdosta	9,1	8,0		8,6	8,3		11,1
Vertailukelpoinen liiketulos	126	122	3%	211	206	2%	583
% liikevaihdosta	9,7	10,2		9,2	9,5		12,1
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	134	131	3%	228	224	2%	618
% liikevaihdosta	10,4	10,9		9,9	10,3		12,9
Tulos ennen veroja	103	58	77%	177	138	28%	479
Tulos/osake, euroa	0,38	0,19		0,66	0,49		1,79
Liiketoiminnan rahavirta	2	202		3	189		613
Korolliset nettovelat kauden lopussa				299	517		150
Bruttoinvestoinnit				20	71		146
Nettovelkaantumisasaste				0,14	0,25		0,07

¹ Vuoden 2017 toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 8 milj. euroa (26) rakennejärjestelykuluja. Katsauskaudella tammi-kesäkuu 2017 rakennejärjestelykulut olivat 14 milj. euroa (27).

Markkinakehitys

SERVICES

Tasaista kehitystä huoltomarkkinoilla

Huoltomarkkinat olivat vakaita ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Hyvä aktiviteetti risteily- ja kaasunkuljetusalusten segmenteillä tasapainotti offshore- ja kauppalaivamarkkinoiden jatkuvia haasteita. Voimalaitoksiin liittyvän huollon kysyntä oli tasaista. Molempien loppumarkkinoiden asiakkaat olivat yhä kiinnostuneita pitkäaikaisista huoltosopimuksista.

ENERGY SOLUTIONS

Voimantuotannon markkinat siirtymässä kohti joustavia teknologioita

Wärtsilän voimantuotantoratkaisujen kysyntä oli hyvällä tasolla vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla. Sähkön kysyntä kehittyvillä markkinoilla jatkoi kasvuaan. Lisäksi epä säännöllisten uusiutuvien energialähteiden kasvava osuus useilla kehittyneillä markkinoilla johti joustavaan tuotantokapasiteettiin tehtäviin investointeihin. Tätä rohkaisevaa kehitystä tasapainottavat vahva kilpailu kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävillä voimantuotannon markkinoilla sekä geopoliittisen ja makrotaloudellisen epävarmuuden mahdolliset vaikutukset.

Energy Solutions -liiketoiminnan markkina-asema

Maaliskuussa päättyneen 12 kuukauden jakson aikana kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävien, 500 MW:n suuruusluokkaan yltävien voimalaitosten maailmanlaajuiset tilaukset kasvoivat 9% 28,4 GW:iin (26,1 GW edellisen neljänneksen lopussa). Wärtsilän markkinaosuus oli 12% (13). Maailmanlaajuiset tilaukset sisältävät kaikki yli 5 MW:n kaasuturbiinit ja Wärtsilän voimalaitokset.

MARINE SOLUTIONS

Merenkulun markkinaympäristö pysyy haastavana

Vuoden 2017 ensimmäisen puoliskon aikana rekisteröitiin 376 sopimusta uusien alusten rakentamisesta (378). Markkinoilla on havaittavissa kysynnän asteittaista elpymistä. Tästä huolimatta heikot käyttötasot, ylikapasiteetti, alhaiset rahtihinnat sekä öljyn ja kaasun alhaiset hinnat rasittavat yhä meriteollisuutta. LNG-kuljetusalustilausten hienoista kasvua tukivat FSRU-markkinoiden myönteinen tunnelma ja projektivetoiset investoinnit. Tilausaktiviteetti pysyi hyvällä tasolla risteily-, lautta-, erikois- ja Ro-Ro-alusten segmenteillä suotuisien päivä- ja rahtihintojen, ikääntyvän aluskannan, uusien lainsäädäntöjen voimaantulon ja uudisrakentamisen alhaisten hintojen ansiosta.

Kompensoiduissa bruttorekisteritonneissa mitattuna Kiina ja Etelä-Korea säilyttivät asemansa suurimpina laivanrakennusmaina 32%:n ja 31%:n osuuksillaan kaikista vahvistetuista sopimuksista. Italian osuus maailmanlaajuisista sopimuksista oli 8% ja Suomen 7%, mikä johtui hyvästä aktiviteetista risteilyalusmarkkinoilla.

Marine Solutions -liiketoiminnan markkina-asema

Wärtsilän keskinopeiden päämoottoreiden markkinaosuus oli 40% (45% edellisen neljänneksen lopussa). Apumoottoreiden markkinaosuus laski 8%:iin (20% edellisen neljänneksen lopussa). Vertailukaudella Wärtsilän apumoottoreiden markkinaosuutta vahvistivat suuret tilaukset konttialus- ja kaasunkuljetusalussegmenteillä. Wärtsilällä on hyvä asema myös muissa keskeisissä tuotteissa ja ratkaisuisissa, kuten sähkö- ja automaatiojärjestelmissä sekä kaasujärjestelmissä.

Tilaukset

Wärtsilän toisen neljänneksen tilaukset olivat 1.363 milj. euroa (1.194), kasvua oli 14% edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Toisen neljänneksen tilaus-laskutussuhde oli 1,05 (1,00).

Services-liiketoiminnan toisen neljänneksen tilaukset kasvoivat 14% 599 milj. euroon (527) pitkäaikaisten huoltosopimusten korkeamman kysynnän ansiosta. Saatuihin tilauksiin kuului suoriteperusteisen huoltosopimuksen uusiminen Norwegian Cruise Line Holdingsin kanssa, useita voimalaitosten käyttö- ja kunnossapitosopimuksia Aasiaan sekä sopimus Eidesvik Offshoren kanssa akkuja sisältävän hybridijärjestelmän asentamisesta Viking Princess -alukseen. Wärtsilä allekirjoitti myös ensimmäisen huoltosopimuksensa aurinkovoimalaitoksesta, jossa Wärtsilä ottaa täyden vastuun burkinafasolaisen Essakane-laitoksen käytöstä ja kunnossapidosta.

Energy Solutions -liiketoiminnan toisen neljänneksen tilaukset olivat 361 milj. euroa (304), kasvua oli 19% edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Tilauksaktiiviteetti oli vahvinta Aasiassa, ja merkittäviin tilauksiin kuului 240 MW:n laitetoimitus Indonesiaan. Kehittyneillä markkinoilla saatuihin tilauksiin sisältyi laitetoimitukset kahteen, yhteiskapasiteetiltaan 188 MW:n, maakaasuvoimalaan Yhdysvaltoihin.

Marine Solutions -liiketoiminnan toisen neljänneksen tilaukset olivat 403 milj. euroa (362), mikä oli 11% enemmän kuin edellisvuoden vastaavalla jaksolla. Saatuihin tilauksiin kuului äskettäin lanseerattu Wärtsilä HY - hybridivoimajärjestelmä, joka yhdistää moottorit, energian varastointijärjestelmät ja tehoelektroniikan. Tilaukset toimitetaan italialaiselle hinaajavarustamolle ja liikennealalle Rimorchiatori Riunitille. Wärtsilältä tilattiin myös 31-päämoottori, kulkukoneisto ja apumoottorit Research Fishing Co:n uuteen polttoainetehokkaaseen kalastusalukselle sekä vesijetit, hydraulikat ja ohjausjärjestelmä nopeakäyttöiseen RoPax-lautaan, joka rakennetaan Molinsin A/S:lle. Matkustajalaivasegmentin osuus tilauksista oli 39% ja kaasunkuljetussegmentin 25%. Perinteisen kauppalaivasegmentin osuus oli 17%. Merivoimien osuus tilauksista oli 9%, erikoisaluksien 6% ja offshore-aluksien 2%. Muiden tilausten osuus oli 2%.

Katsauskauden tammi-kesäkuu 2017 tilaukset kasvoivat 13% 2.776 milj. euroon (2.465). Tilaus-laskutussuhde oli katsauskaudella 1,21 (1,14). Services-liiketoiminnan tilaukset olivat 1.285 milj. euroa (1.107), kasvua oli 16%. Energy Solutions -liiketoiminnan tilaukset kasvoivat 24% 766 milj. euroon (616). Marine Solutions -liiketoiminnan tilaukset laskivat 2% 725 milj. euroon (741).

Tilaukset liiketoiminnoittain

MEUR	4-6/2017	4-6/2016	Muutos	1-6/2017	1-6/2016	Muutos	2016
Services	599	527	14%	1 285	1 107	16%	2 194
Energy Solutions	361	304	19%	766	616	24%	1 448
Marine Solutions	403	362	11%	725	741	-2%	1 285
Tilaukset yhteensä	1 363	1 194	14%	2 776	2 465	13%	4 927

Tilaukset Energy Solutions

MW	4-6/2017	4-6/2016	Muutos	1-6/2017	1-6/2016	Muutos	2016
Öljy	478	734	-35%	679	1 298	-48%	1 929
Kaasu	505	284	78%	1 127	587	92%	1 584
Tilaukset yhteensä	984	1 018	-3%	1 806	1 886	-4%	3 513

Tilaukset yhteisyrityksissä

Eteläkorealaisen yhteisyrityksen Wärtsilä Hyundai Engine Company Ltd:n sekä kiinalaisten yhteisyritysten Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd:n ja CSSC Wärtsilä Engine Company Ltd:n tilaukset katsauskaudella tammi-kesäkuu 2017 oli 26 milj. euroa (54). Näiden yhteisyritysten tulos kirjataan osuutena osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.

Tilaukset

Katsauskauden lopussa Wärtsilän tilaukset olivat 5.065 milj. euroa (5.083). Services-liiketoiminnan tilaukset olivat 1.193 milj. euroa (1.048), mikä on 14% enemmän kuin viime vuoden vastaavalla kaudella. Energy Solutions -tilaukset kasvoivat 14% 1.764 milj. euroon (1.547). Marine Solutions -tilaukset laskivat 15% 2.108 milj. euroon (2.488).

Tilaukset liiketoiminnoittain

MEUR	30.6.2017	30.6.2016	Muutos	31.12.2016
Services	1 193	1 048	14%	999
Energy Solutions	1 764	1 547	14%	1 680
Marine Solutions	2 108	2 488	-15%	2 017
Tilaukset yhteensä	5 065	5 083	0%	4 696

Liiketoiminta

Wärtsilän toisen neljänneksen liiketoiminta oli 1.292 milj. euroa (1.196), kasvua oli 8% edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna. Services-liiketoiminnan liiketoiminta oli vakaat 546 milj. euroa (542). Liiketoiminnan lisääntyminen pitkäaikaisissa huoltosopimuksissa tasapainotti varaosien ja huoltoprojektien hienoista laskua. Energy Solutions -liiketoiminnan liiketoiminta kasvoi 87% 412 milj. euroon (220). Marine Solutions -liiketoiminnan liiketoiminta oli 334 milj. euroa (433), mikä on 23% vähemmän edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna.

Wärtsilän liiketoiminta tammi-kesäkuussa 2017 oli 2.299 milj. euroa (2.163), kasvua oli 6% edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna. Services-liiketoiminnan liiketoiminta oli vakaat 1.035 milj. euroa (1.042). Energy Solutions -liiketoiminnan liiketoiminta oli 651 milj. euroa (353), kasvua oli 85%. Marine Solutions -liiketoiminnan liiketoiminta laski 20% 613 milj. euroon (768). Services-liiketoiminnan osuus kokonaisliiketoiminnasta oli 45%, Energy Solutions -liiketoiminnan 28% ja Marine Solutions -liiketoiminnan 27%.

Tammi-kesäkuun 2017 liiketoiminnasta noin 68% oli euromääräistä, 21% Yhdysvaltain dollareissa, ja loppu jakautui usean valuutan kesken.

Liikevaihto liiketoiminnoittain

MEUR	4-6/2017	4-6/2016	Muutos	1-6/2017	1-6/2016	Muutos	2016
Services	546	542	1%	1 035	1 042	-1%	2 190
Energy Solutions	412	220	87%	651	353	85%	943
Marine Solutions	334	433	-23%	613	768	-20%	1 667
Liikevaihto yhteensä	1 292	1 196	8%	2 299	2 163	6%	4 801

Liiketoiminnan tulos ja kannattavuus

Toisen neljänneksen liiketulos oli 117 milj. euroa (96). Tämä on 9,1% liikevaihdosta (8,0). Vertailukelpoinen liiketulos oli 126 milj. euroa (122) eli 9,7% liikevaihdosta (10,2). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 8 milj. euroa (26) rakennejärjestelyihin liittyviä kuluja. Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 134 milj. euroa (131) eli 10,4% liikevaihdosta (10,9). Hankintamenojen allokoiteihin liittyvät poistot olivat 9 milj. euroa (9).

Katsauskauden tammi-kesäkuu 2017 liiketulos oli 197 milj. euroa (179) eli 8,6% liikevaihdosta (8,3). Vertailukelpoinen liiketulos oli 211 milj. euroa (206) eli 9,2% liikevaihdosta (9,5). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 14 milj. euroa (27) rakennejärjestelyihin liittyviä kuluja. Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 228 milj. euroa (224) eli 9,9% liikevaihdosta (10,3). Hankintamenojen allokoiteihin liittyvät poistot olivat 17 milj. euroa (17).

Wärtsilän liiketulosta heikensi pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvä varaus, joka oli toisella neljänneksellä 16 milj. euroa ja katsauskaudella tammi-kesäkuu 27 milj. euroa. Varaus kattaa kaikki kolme käynnissä olevaa ohjelmaa. Wärtsilän kurssikehitykseen sidotut pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät ovat kolmen vuoden pituisia ja niiden piirissä on noin 100 johtajaa.

Katsauskauden tammi-kesäkuu 2017 rahoituserät olivat -20 milj. euroa (-41). Nettokorot olivat -4 milj. euroa (-6). Tulos ennen veroja oli 177 milj. euroa (138). Verot olivat 45 milj. euroa (37), mikä vastaa 25,3%:n efektiivistä verokantaa (26,9). Osakekohtainen tulos oli 0,66 euroa (0,49) ja osakekohtainen oma pääoma 10,79 euroa (10,30). Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 19,5% (17,5). Oman pääoman tuotto (ROE) oli 18,4% (17,4).

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

MEUR	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	2016
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	134	131	228	224	618
Hankintamenojen allokoiteihin liittyvät poistot	-9	-9	-17	-17	-35
Vertailukelpoinen liiketulos	126	122	211	206	583
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-8	-26	-14	-27	-51
Liiketulos	117	96	197	179	532

Tase, rahoitus ja rahavirta

Wärtsilän toisen neljänneksen liiketoiminnan rahavirta oli 2 milj. euroa (202). Saamisten kasvu vaikutti rahavirtaan negatiivisesti. Tammi-kesäkuun 2017 liiketoiminnan rahavirta oli 3 milj. euroa (189). Nettokäyttöpääoma katsauskauden lopussa oli 680 milj. euroa (602), kasvua oli 100 milj. euroa edellisen neljänneksen loppuun verrattuna. Saatujen ennakoiden määrä oli kauden lopussa 525 milj. euroa (610). Edellisen neljänneksen lopussa saadut ennakot olivat 554 milj. euroa. Rahavarat kauden lopussa olivat 332 milj. euroa (357) ja vahvistetut ja käyttämättömät luottolimiittisopimusohjelmat 640 milj. euroa (629).

Wärtsilällä oli kesäkuun 2017 lopussa korollisia lainoja yhteensä 637 milj. euroa (881). Joulukuun 2016 lopussa korollisia lainoja oli yhteensä 629 milj. euroa. Lyhytaikaiset lainat, jotka erääntyvät seuraavan 12 kuukauden sisällä, olivat yhteensä 90 milj. euroa. Pitkäaikaiset lainat olivat 547 milj. euroa. Korollisen lainapääoman nettomäärä oli 299 milj. euroa (517) ja nettovelkaantumisaste oli 0,14 (0,25).

Konsernin maksuvalmius

MEUR	30.6.2017	31.12.2016
Rahavarat	332	472
Käyttämättömät vahvistetut luottolimiittisopimukset	640	640
Maksuvalmius	972	1 112
% liikevaihdosta (12 viimeiseltä kuukaudelta)	20	23
Yritystodistukset vähennettynä	-	-
Maksuvalmius poislukien yritystodistukset	972	1 112
% liikevaihdosta (12 viimeiseltä kuukaudelta)	20	23

Lainaportfolion keskimääräinen takaisinmaksuaika 30.6.2017 oli 48 kuukautta ja pitkäaikaisten lainojen 49 kuukautta.

Investoinnit

Katsauskauden tammi-kesäkuu 2017 aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät investoinnit olivat 19 milj. euroa (22). Yritysosto- ja yhteisyritysinvestoinnit olivat yhteensä 1 milj. euroa (49). Katsauskauden poistot olivat 62 milj. euroa (73).

Vuoden 2017 tuotannollisten, logististen ja informaatioteknologisten investointien odotetaan olevan poistoja alemmalla tasolla.

Strategiset toimenpiteet, yrityshankinnat ja yhteisyritykset

Toukokuussa Wärtsilä ilmoitti hankkivansa Greensmith Energy Management Systems Inc:n, joka on Yhdysvalloissa toimiva älykkäiden energian varastointitekniikoiden ja -ratkaisujen edelläkävijä. Hankkimalla Greensmithin Wärtsilä voi laajentaa toimintaansa energian varastointimarkkinoilla ja hankkia johtavan aseman globaalina energijärjestelmien integroijana. Vuonna 2016 Greensmithin liikevaihto oli 32 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria ja sillä oli yli 40 työntekijää. Kaupan arvo on 170 miljoonaa dollaria (yritysarvo). Yhtiön omistus siirtyi Wärtsilälle 3.7.2017.

Wärtsilän ja China State Shipbuilding Corporationin (CSSC) välisen, Kiinan kasvaviin sähkö- ja automaatiomarkkinoihin keskittyvän, CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co Ltd -yhteisyrityksen järjestelyt etenevät. Elinkeinoluvan odotetaan tulevan vuoden 2017 neljännen neljänneksen aikana.

Tutkimus ja tuotekehitys, tuotelanseeraukset

Toukokuussa Wärtsilä esitteli ainutlaatuisen hybridituotteen, Wärtsilä HY:n, joka perustuu yhtiön moottorisuunnittelun ja sähkö- ja automaatiojärjestelmien teknisiin vahvuuksiin. Wärtsilän täysin integroitu hybridivoimamoduuli yhdistää moottorit, energian varastointijärjestelmän ja tehoelektroniikan, jotka on optimoitu toimimaan yhdessä uuden energian hallinnointijärjestelmän avulla.

Toukokuussa Wärtsilä-yhtiö Eniram esitteli päivitetyn version aluskannan suorituskyvyn monitorointipalvelusta, joka on suunniteltu kaupallisten meriliikennealusten omistajien käyttöön. Eniram SkyLight 2.0:aan sisältyvät merikartat sekä sää- ja reittitiedot helpottavat ennakoivaa analyysia ja proaktiivista suunnittelua. Päivitetyn järjestelmän avulla käyttäjä voi visualisoida aluksen reitin sekä taloudellisesta että ympäristö- ja turvallisuusnäkökulmista.

Uudelleenjärjestelyohjelmat

Wärtsilä aloitti uudelleenjärjestelyt vuonna 2015 ja 2016 mukautuakseen vallitseviin markkinaolosuhteisiin. Näiden järjestelyjen tavoitteena on saavuttaa noin 90 miljoonan euron vuosittaiset säästöt, joista noin 60 milj. euroa toteutui vuoden 2016 loppuun mennessä. Uudelleenjärjestelyohjelmiin liittyvien rakennejärjestelykulojen arvioidaan olevan noin 75–80 milj. euroa, joista 67 milj. euroa kirjattiin vuoden 2016 loppuun mennessä.

Wärtsilä pyrkii jatkuvasti entistä kustannustehokkaampiin tapoihin toimia ja mukauttaa toimintaansa markkinaolosuhteiden mukaisesti. Tämän myötä yhtiö toteuttaa Marine Solutions -liiketoiminnassa paikallisia toimia, joiden odotetaan tuovan noin 45 milj. euron vuotuiset lisäsäästöt. Säästöt alkavat toteutua vuonna 2017 ja vaikuttavat täysimääräisesti vuoden 2018 loppuun mennessä. Näihin toimiin liittyvien rakennejärjestelykustannusten arvioidaan olevan noin 35 milj. euroa, josta suurimman osan odotetaan toteutuvan vuonna 2017.

Vuoden 2017 lisäsäästöjen arvioidaan olevan 50–55 milj. euroa ja rakennejärjestelyihin liittyvien kulojen 40 milj.

euroa. Tammi–kesäkuun 2017 aikana Wärtsilä kirjasi kaikista yllämainituista rakennejärjestelyistä noin 25 milj. euron säästöt ja 14 milj. euron kulut.

Henkilöstö

Wärtsilän henkilöstömäärä oli kesäkuun 2017 lopussa 17.783 (18.428). Keskimääräinen henkilöstömäärä tammi–kesäkuussa 2017 oli 17.806 (18.378). Services-liiketoiminnassa työskenteli 10.455 (10.575) henkilöä, Energy Solutions -liiketoiminnassa 928 (945) ja Marine Solutions -liiketoiminnassa 5.861 (6.443).

Wärtsilän henkilöstöstä 20% (19) työskenteli Suomessa ja 38% (39) muualla Euroopassa. Koko henkilöstöstä 27% (28) työskenteli Aasiassa, 10% (11) Amerikassa ja 4% (4) muissa maissa.

Kestävä kehitys

Erialaisten teknologioiden ja erikoistuneiden palveluiden ansiosta Wärtsilällä on hyvät valmiudet vähentää luonnonvarojen käyttöä ja päästöjä sekä auttaa asiakkaitaan varautumaan uusiin lainsäädännöllisiin vaatimuksiin. Wärtsilän tutkimus- ja tuotekehitystoiminnot keskittyvät jatkossakin kehittyneisiin ympäristöteknologioihin ja -ratkaisuihin. Wärtsilä on sitoutunut tukemaan YK:n Global Compact –aloitteen ihmisoikeuksia, työvoimaa, ympäristöä ja korruption torjuntaa koskevia peruseriaatteita. Wärtsilän osake sisältyy useisiin kestävä kehityksen osakeindekseihin. Vuoden 2017 toisella neljänneksellä Wärtsilän jäsenyyttä Euronext Vigeo index Eurozone 120:ssa jatkettiin (Eurozone-alueen 120 kehittyvintä yhtiötä).

Kesäkuussa Wärtsilä ja joukko ympäristötietoisia merenkulkuteollisuuden toimijoita käynnistivät uuden Global Industry Alliancen (GIA), joka tukee muuttuvan merenkulkualan ja siihen liittyvän teollisuuden kehitystä kohti vähähiilistä tulevaisuutta. Nämä 13 GIA-kumppania tunnistavat ja kehittävät yhdessä innovatiivisia ratkaisuja, joissa huomioidaan energiatehokkaiden teknologioiden ja toimintatapojen käyttöönottoon ja toteutukseen liittyvät haasteet.

Alusten painolastivesien käsittelyä koskeva kansainvälinen yleissopimus astuu voimaan 8.9.2017. Sopimuksen tarkoituksena on ehkäistä haitallisten vieraslajien leviämistä laivojen painolastivesien mukana merialueilta toisille, sillä vieraslajit voivat vahingoittaa paikallisia lajeja. Wärtsilällä on hyvät valmiudet auttaa asiakkaitaan varautumaan uuden lainsäädännön vaatimuksiin. Heinäkuussa kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n MEPC-komitea hyväksyi painolastiveden käsittelyjärjestelmien asennusta koskevan tarkistetun käyttöönottoaikataulun. Hyväksyntä tehtiin alusten International Oil Pollution Prevention Certificate (IOPP) -uudistuksen arvioinnin pohjalta, ja se johtaa tietyissä tapauksissa määräajan siirtymiseen jopa kahdella vuodella. Toisen neljänneksen aikana Wärtsilä ilmoitti aikovansa allekirjoittaa yhteistyösopimuksia usean suuren telakan kanssa tukeakseen niitä toimijoita, joita painolastiveden käsittelyjärjestelmämääräykset koskevat. Osapuolten yhteinen tavoite on tarjota varustamoille ja liikennöijille kaikki painolastiveden käsittelyjärjestelmiin liittyvä tieto ja tuki.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tammi–kesäkuun 2017 aikana Wärtsilän osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä 43.318.709 kappaletta, ja vaihdettujen osakkeiden arvo oli 2.185 miljoonaa euroa. Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa myös

vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten Chi-X:ssä, Turquoiseissa ja BATSissa. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 35.455.711 kappaletta.

Osakkeet Nasdaq Helsingissä

30.6.2017			Osake- ja äänimäärä	Osakevaihto 1-6/2017
WRT1V			197 241 130	43 318 709
1.1. - 30.6.2017	Ylin	Alin	Keskikurssi ¹	Päätös
Osakekurssi	56,90	41,90	50,45	51,75
¹ Kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi				
			30.6.2017	30.6.2016
Markkina-arvo, MEUR			10 207	7 209
Ulkomalaisomistus, %			55,5	53,7

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Wärtsilän 2.3.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2016. Yhtiökokous vahvisti osingoksi hallituksen ehdotuksen mukaisesti 1,30 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä, 0,65 euroa/osake, maksettiin 13.3.2017. Toinen erä, 0,65 euroa/osake, maksetaan syyskuussa 2017.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen jäseniksi valittiin Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone, Mikael Lilius, Risto Murto ja Markus Rauramo.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2017 valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 19.000.000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 19.000.000 yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Luovuttamisvaltuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä, ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 3.3.2016 antaman valtuutuksen yhtiön omien osakkeiden luovuttamiseen. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan. Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajalla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita.

Hallituksen järjestäytyminen

Hallitus valitsi puheenjohtajaksi Mikael Liliuksen ja varapuheenjohtajaksi Tom Johnstonen. Hallitus päätti perustaa tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan. Hallitus valitsi keskuudestaan valiokuntiin seuraavat jäsenet:

Tarkastusvaliokunta: Puheenjohtaja Markus Rauramo, Maarit Aarni-Sirviö, Risto Murto

Nimitysvaliokunta: Puheenjohtaja Mikael Lilius, Kaj-Gustaf Bergh, Johan Forssell, Risto Murto

Palkitsemisvaliokunta: Puheenjohtaja Mikael Lilius, Maarit Aarni-Sirviö, Tom Johnstone

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Services-liiketoiminnassa kysynnän kehitystä uhkaavat pääasiassa maailmantalouden hidas kasvu ja tiettyjen alueiden poliittinen epävakaus. Haastavat olosuhteet tietyillä merenkulun markkinoilla ovat myös mahdollinen riski.

Voimantuotannon markkinoilla hauras talouskasvu ja hidas päätöksenteko ovat yhä pääasialliset kysynnän kehitystä uhkaavat riskit. Geopoliittiset jännitteet ja merkittävät valuuttakurssimuutokset voivat johtaa investointipäätösten lykkääntymiseen tietyissä maissa. Alhaisilla öljyn hinnoilla on samankaltainen vaikutus sekä öljyyn että kaasuun perustuviin talouksiin. Vallitsevan kilpailuympäristön aiheuttama hinnoitteluun kohdistuva paine on yhä riski.

Merenkulun markkinoilla ylikapasiteetti monilla alussegmenteillä ja rahtitonniiston alhainen kysyntä viivyttävät yhä perinteisten merenkulkumarkkinoiden elpymistä. Taloudellinen ja poliittinen epävarmuus sekä uudet kehittyvät teknologiat ja innovaatiot haastavat nykyisiä liiketoimintamalleja ja kaupankäyntitapoja. Öljy-yhtiöiden supistuneet investoinnit rajoittavat yhä offshore-investointeja. Alhaisten kustannusten onshore- ja liusketuotanto kilpailee entistä enemmän offshore-tuotannon kanssa. Lisäksi lisääntyneen energiatehokkuuden ja muiden energialähteiden käytön lisääntymisen odotetaan haastavan raakaöljyn kysynnän kasvua. On mahdollista, että alustilauksia perutaan. Neuvottelut olemassa olevien sopimusten toimitusaikojen pidentämisestä vaikuttavat kuitenkin olevan suurempi telakoiden tilauskirjoihin liittyvä riski.

Konserniyhtiöt ovat vastaajina eräissä oikeusjutuissa, jotka liittyvät konsernin normaaliin liiketoimintaan. Oikeusjutut koskevat muun muassa sopimus- ja muita vastuita, työsuhdeasioita, omaisuusvahinkoja sekä hallintoasioita. Konserni saa ajoittain erisuuruisia ja vaihtelevassa määrin perusteltuja korvausvaatimuksia. Eräs saaduista vaatimuksista on erityisen suuri. Konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen vaatimusten sekä oikeudenkäyntien ja välimiesmenettelyjen varalta silloin, kun epäsuotuisa lopputulos on todennäköinen ja kulujen suuruus voidaan kohtuullisella varmuudella arvioida.

Vuosikertomus 2016 sisältää perusteellisen kuvauksen Wärtsilän riskeistä ja riskienhallinnasta.

Wärtsilän puolivuosisikatsaus 2017

Tämä puolivuosisikatsaus on laadittu IAS 34 -standardin (Osavuosisikatsaukset) mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa voi poiketa esitetystä summasta.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

IFRS-standardimuutokset

Vuonna 2017 konserni soveltaa seuraavaa uutta IASB:n julkaisemaa standardia.

Konserni soveltaa uutta standardia **IFRS 9 Rahoitusinstrumentit**, joka korvaa aiemman ohjeistuksen IAS 39 Rahoitusinstrumentit - kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusvarojen luokittelusta, kirjaamisesta ja arvostamisesta, yleistä suojauslaskentaa koskevat uudet säännökset sekä uusi odotettuja luottotappioita koskeva kirjanpitokäsittelymalli, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on pääosin säilytetty. Seuraavissa kappaleissa kuvataan tarkemmin IFRS 9:n soveltamisen vaikutuksia.

IFRS 9:ään sisältyvät yleistä suojauslaskentaa koskevat uudet säännökset yhdistävät kirjanpitokäsittelyn paremmin riskienhallintaan ja mm. sallivat nettopositioiden suojaamisen. Konserni ei sovelle suojauslaskennan uusia säännöksiä takautuvasti. Yleensä konserni suojaa saadut tilaukset erillään niihin liittyvistä ostoista, mutta joissain projekteissa tai pitkäaikaisissa sopimuksissa konserni saattaa myös suojata samassa valuutassa suoritettavista myyntituotoista ja ostoista koostuvaa oletettua nettorahavirtaa. Nettorahavirran suojaamisen seurauksena kirjattavat voitot ja tappiot esitetään erillisellä rivillä tuloslaskelmassa. Uusilla suojauslaskentaa koskevilla säännöksillä ei ollut merkittävää vaikutusta raportointikauteen tammi-kesäkuu 2017.

IFRS 9:n mukaisesti rahoitusvarat luokitellaan niistä saatavien rahavirtojen luonteen sekä varoja hallinnoivan liiketoimintamallin perusteella. Konserni on luokitellut rahoitusvaransa jaksotettuun hankintamenoön kirjattaviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattaviin rahoitusvaroihin. Uudelleenluokittelulla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan.

Rahoitusvarojen luokittelu IFRS 9:n mukaisesti esitetään alla olevassa taulukossa.

	IAS 39:n mukainen luokittelu	IFRS 9:n mukainen luokittelu
Myyntisaamiset ja muut saamiset, sijoitukset yritystodistuksiin	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintamenoön
Korolliset sijoitukset	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Muut sijoitukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti (tai muun laajan tuloksen erien kautta)
Johdannaiset, suojauslaskennan alla	Rahavirran suojaus (käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta)	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta
Johdannaiset, suojauslaskennan ulkopuolella	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti

IFRS 9:n soveltaminen muuttaa myös rahoitusvaroista kirjattavien luottotappioiden arviointia esittelemällä odotettujen luottotappioiden mallin. Konserni on päivittänyt arvonalentumisten laskemista koskevat menetelmänsä uuden mallin mukaisiksi. Sovellettava menetelmä määritetään luottoriskin mahdollisen kohoamisen perusteella ja riskin kohoamista arvioidaan jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien sijoitusten ja muiden saamisten osalta tilinpäätöspäivänä. Kun merkittävää luottoriskin kohoamista ei ole, luottotappioiden arvioitu määrä perustuu 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin.

Myyntisaamisten ja valmiusasteen mukaisesti tuloutettujen saamisten osalta käytetään yksinkertaistettua mallia, jossa luottotappioiden arvioitu määrä perustuu saamisten eliniän odotettuihin luottotappioihin. Valmiusasteen mukaisesti tuloutetut saamiset katetaan yleensä asiakkailta saaduilla ennakkomaksuilla, joten eliniän odotettujen luottotappioiden mallia sovelletaan pääasiassa myyntisaamisiin. Erääntymättömien myyntisaamisten - enintään 359 päivää vanhojen myyntisaamisten osalta kirjataan luottotappiota 0,1% - 2,0% saamisten ikäjakauman sekä alkuperän mukaisesti. Määrittäessään arvioituja luottotappioprosentteja konserni tarkastelee toteutuneita luottotappioprosentteja kategoriittain makroekonomisen ennusteen huomioiden. Näiden lisäksi 360 päivää vanhempien saamisten osalta luottotappiovarauksen suuruus arvioidaan saamiskohtaisesti. Näiden laskelmien perusteella konserni on tehnyt -3 milj. euron oikaisun kertyneisiin voittovaroihin sekä myyntisaamisiin 1.1.2017. Vertailukausien lukuja ei ole oikaistu.

Tätä puolivuosisikatsausta ei ole tilintarkastettu.

Lyhennetty tuloslaskelma

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	4-6/2017	4-6/2016	2016
Liikevaihto	2 299	2 163	1 292	1 196	4 801
Liiketoiminnan muut tuotot	22	24	9	13	55
Kulut	-2 066	-1 942	-1 157	-1 075	-4 200
Poistot ja arvonalentumiset	-62	-73	-30	-42	-138
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	4	7	3	4	14
Liiketulos	197	179	117	96	532
Rahoitustuotot ja -kulut	-20	-41	-14	-38	-53
Tulos ennen veroja	177	138	103	58	479
Tuloverot	-45	-37	-27	-17	-123
Raportointikauden tulos	132	101	76	41	357
Jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajat	131	97	76	38	352
Määräysvallattomat omistajat	1	4		2	4
	132	101	76	41	357
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu):					
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,66	0,49	0,38	0,19	1,79

Laaja tuloslaskelma

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	4-6/2017	4-6/2016	2016
Raportointikauden tulos	132	101	76	41	357
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	1	-13	1	-14	-12
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		3		4	3
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi, yhteensä	1	-9	1	-10	-9
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot					
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus	-47	-54	-48	-9	-52
määräysvallattomien omistajien osuus	-2	-1	-1		-1
Osakkuus- ja yhteisyritysten osuus laajasta tuloksesta	-2	1	-6	3	1
Rahavirran suojaukset	19	44	10	2	41
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-2	-11	-1	-1	-10
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, yhteensä	-34	-21	-45	-5	-21
Raportointikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-33	-30	-45	-15	-30
Raportointikauden laaja tulos yhteensä	99	71	31	26	327

Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajat	99	68	33	23	323
Määräysvallattomat omistajat		3	-1	3	3
	99	71	31	26	327

Lyhennetty tase

MEUR	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	1 389	1 418	1 434
Aineelliset hyödykkeet	377	424	405
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	74	76	84
Muut sijoitukset	13	14	15
Laskennalliset verosaamiset	143	167	141
Muut saamiset	102	27	38
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 096	2 125	2 116
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 168	1 255	1 042
Muut saamiset	1 669	1 707	1 760
Rahavarat	332	357	472
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 168	3 319	3 275
Varat yhteensä	5 264	5 444	5 391
Oma pääoma			
Osakepääoma	336	336	336
Muu oma pääoma	1 791	1 696	1 952
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 127	2 032	2 288
Määräysvallattomien omistajien osuus	27	33	34
Oma pääoma yhteensä	2 154	2 065	2 321
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	547	545	520
Laskennalliset verovelat	89	114	93
Muut velat	262	289	270
Pitkäaikaiset velat yhteensä	897	948	884
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	90	336	108
Muut velat	2 123	2 095	2 078
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 213	2 431	2 186
Velat yhteensä	3 110	3 379	3 070
Oma pääoma ja velat yhteensä	5 264	5 444	5 391

Lyhennetty rahavirtalaskelma

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	4-6/2017	4-6/2016	2016
Liiketoiminnan rahavirta:					
Raportointikauden tulos	132	101	76	41	357
Oikaisut:					
Poistot ja arvonalentumiset	62	73	30	42	138
Rahoitustuotot ja -kulut	20	41	14	38	53
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut oikaisut	-4	-2	-1	-1	-6
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-4	-7	-3	-4	-14
Tuloverot	45	37	27	17	123
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	251	243	143	134	650
Käyttöpääoman muutos	-182	-10	-87	95	84
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	70	233	56	229	734
Rahoituserät ja verot	-67	-44	-55	-27	-121
Liiketoiminnan rahavirta	3	189	2	202	613
Investointien rahavirta:					
Investoinnit osakkeisiin ja yrityshankinnat	-1	-47		-47	-90
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15	-17	-11	-8	-38
Osakkuusyhtiöosakkeiden ja muiden sijoitusten myynnit	2		2		1
Investointien rahavirta	-14	-63	-10	-55	-126
Rahoituksen rahavirta:					
Pitkäaikaisten lainojen nostot	90	131		-29	131
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-75	-77	-30	-37	-91
Lyhytaikaisten lainojen muutos ja muut muutokset	-2	103	-3	-137	-129
Maksetut osingot	-135	-250	-22	-11	-250
Rahoituksen rahavirta	-123	-93	-55	-214	-339
Rahavarojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	-133	33	-63	-68	148
Rahavarat raportointikauden alussa	472	334	403	428	334
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-7	-9	-8	-3	-9
Rahavarat raportointikauden lopussa	332	357	332	357	472

Laskelma oman pääoman muutoksista

MEUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys-	Oma
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuuspo- h- jaisen net- tovelan uu- delleen- määrittä- misestä johtuvat erät	Kertyneet voitto- varat	vallattomien omistajien osuus	pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2016	336	61	-57	-39	-45	2 032	34	2 321
Oikaisu IFRS 9:n mukaisesti						-3		-3
Oma pääoma 1.1.2017	336	61	-57	-39	-45	2 028	34	2 318
Maksetut osingot						-256	-6	-263
Raportointikauden laaja tulos yhteensä			-49	17	1	131		99
Oma pääoma 30.6.2017	336	61	-106	-22	-44	1 903	27	2 154

MEUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys-	Oma
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuuspo- h- jaisen net- tovelan uu- delleen- määrittä- misestä johtuvat erät	Kertyneet voitto- varat	vallattomien omistajien osuus	pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	336	61	-6	-70	-36	1 916	41	2 242
Maksetut osingot						-237	-11	-247
Raportointikauden laaja tulos yhteensä			-53	33	-9	97	3	71
Oma pääoma 30.6.2016	336	61	-59	-36	-46	1 776	33	2 065

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	2016
Eurooppa	679	752	1 581
Aasia	940	813	1 774
Amerikka	528	416	1 039
Muut	152	182	407
Yhteensä	2 299	2 163	4 801

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	2016
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	228	224	618
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-17	-17	-35
Vertailukelpoinen liike-tulos	211	206	583
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:			
Henkilöstön vähentämiseen liittyvät kulut	-4	-6	-22
Arvon alentumiset ja alaskirjaukset	-6	-17	-22
Muut uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut	-4	-4	-7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-14	-27	-51
Liike-tulos	197	179	532

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	2016
Aineettomat hyödykkeet			
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 434	1 464	1 464
Valuuttakurssimuutokset	-24	-44	-52
Yrityshankinnat	1	23	71
Lisäykset	6	5	16
Poistot ja arvonalentumiset	-29	-30	-62
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		-1	-3
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	1 389	1 418	1 434
Aineelliset hyödykkeet			
Kirjanpitoarvo 1.1.	405	431	431
Valuuttakurssimuutokset	-8	3	5
Yrityshankinnat		20	14
Lisäykset	13	17	38
Poistot ja arvonalentumiset	-33	-43	-76
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		-3	-7
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	377	424	405

Bruttoinvestoinnit

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	2016
Osakkeet ja yrityshankinnat	1	49	91
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	19	22	55
Yhteensä	20	71	146

Korolliset nettovelat

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	2016
Pitkäaikaiset velat	547	545	520
Lyhytaikaiset velat	90	336	108
Lainasaamiset	-6	-6	-7
Rahavarat	-332	-357	-472
Yhteensä	299	517	150

Tunnuslukuja

	1-6/2017	1-6/2016	2016
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,66	0,49	1,79
Oma pääoma/osake, euroa	10,79	10,30	11,60
Omavaraisuusaste, %	45,5	42,7	47,6
Nettovelkaantumisaste	0,14	0,25	0,07
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	19,5	17,5	17,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %	18,4	17,4	15,6

Henkilöstö

	1-6/2017	1-6/2016	2016
Keskimäärin	17 806	18 378	18 332
Raportointikauden lopussa	17 783	18 428	18 011

Vastuositoumukset

MEUR	1-6/2017	1-6/2016	2016
Kiinteistökiinnitykset	10	10	10
Yrityskiinnitykset ja muut sitoumukset ja vakuudet	24	26	26
Yhteensä	34	36	36
Takaukset ja vastuositoumukset			
samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	791	772	921
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvo			
maksetaan seuraavan vuoden kuluessa	31	28	34
maksetaan vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	78	73	84
maksetaan myöhemmin	25	27	30
Yhteensä	926	900	1 069

Johdannaisten nimellisarvo

MEUR	Kokonais määrä	josta suljettu
Koronvaihtosopimukset	165	
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	78	
Valuuttatermiinit	2 995	932
Yhteensä	3 238	932

Lisäksi konsernilla oli kuparifutuureja 394 tonnia.

Käyvät arvot

Arvostus käypään arvoon raportointikauden lopussa:

MEUR	Tase-erien kirjanpito-arvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat		
Muut sijoitukset (taso 3)	13	13
Korolliset sijoitukset, pitkäaikaiset (taso 2)	6	6
Muut saamiset, pitkäaikaiset (taso 2)	4	4
Johdannaiset (taso 2)	27	27
Rahoitusvelat		
Korolliset velat, pitkäaikaiset (taso 2)	547	555
Johdannaiset (taso 2)	38	38

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Määräysvalta Greensmith Energy Management Systems Inc:ssä on siirtynyt Wärtsilälle 3.7.2017. Greensmith on markkinajohtaja sähköverkköjärjestelmätasoisien energian varastointiohjelmistojen ja integroitujen energian varastointiratkaisujen kehittämisessä. Yhtiöt ilmoittivat hankinnasta toukokuussa tehtyään vuoden ajan globaalia yhteistyötä itsenäiseen energian varastointiin ja hybridienergiaan liittyvien ratkaisujen parissa. Greensmithin hankinnan ansiosta Wärtsilä pystyy nopeasti laajentamaan globaalia toimintaansa energian varastointimarkkinoilla ja nostamaan itsensä halutuksi energiajärjestelmien integroijaksi. Energian varastointimarkkinoiden kasvu laajenee Yhdysvalloista uusille alueille, kuten Britanniaan, Aasiaan ja Australiaan.

Greensmith tulee toimimaan Wärtsilä Energy Solutionsin sisäisenä liiketoimintayksikkönä ja tarjoamaan itsenäistä energian varastointia sekä hybridienergiaratkaisuja, optimointi- ja valvontaohjelmistoja ja integrointiosaamista. Vuonna 2016 Greensmithin liikevaihto oli 32 milj. Yhdysvaltain dollaria ja se työllisti yli 40 henkilöä. Kaupan arvo on 170 milj. dollaria (yritysarvo). Kauppahinnan kohdistaminen on vielä kesken.

Kvartaalitunnuslukuja

MEUR	4-6/ 2017	1-3/ 2017	10-12/ 2016	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016	10-12/ 2015	7-9/ 2015	4-6/ 2015
Tilaukertymä									
Services	599	686	565	522	527	580	572	511	579
Energy Solutions	361	405	501	330	304	312	366	167	188
Marine Solutions	403	322	258	287	362	379	465	407	392
Yhteensä	1 363	1 413	1 324	1 139	1 194	1 271	1 403	1 086	1 159
Tilaukanta raportointikauden lopussa									
Services	1 193	1 187	999	1 031	1 048	1 017	958	1 026	1 081
Energy Solutions	1 764	1 847	1 680	1 676	1 547	1 491	1 366	1 388	1 459
Marine Solutions	2 108	2 062	2 017	2 317	2 488	2 595	2 558	2 699	2 785
Yhteensä	5 065	5 096	4 696	5 024	5 083	5 103	4 882	5 112	5 325
Liikevaihto									
Services	546	490	636	512	542	500	619	531	548
Energy Solutions	412	239	414	177	220	132	374	243	327
Marine Solutions	334	279	509	390	433	335	598	448	354
Yhteensä	1 292	1 007	1 559	1 079	1 196	967	1 590	1 222	1 230
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	3	1	5	2	4	3	6	5	5
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	134	94	262	132	131	93	224	170	144
prosentteina liikevaihdosta	10,4	9,4	16,8	12,3	10,9	9,6	14,1	13,9	11,7
Poistot ja arvonalentumiset	-30	-33	-34	-31	-42	-31	-33	-32	-30
hankintamenojen allokoiteihin liittyvät poistot	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-7
Vertailukelpoinen liiketulos	126	86	253	123	122	84	215	160	137
prosentteina liikevaihdosta	9,7	8,5	16,3	11,4	10,2	8,7	13,5	13,1	11,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-8	-6	-22	-2	-26	-1	-13	-11	

Liiketulos	117	80	231	122	96	83	202	149	137
prosentteina liikevaihdosta	9,1	7,9	14,8	11,3	8,0	8,6	12,7	12,2	11,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-14	-5	-5	-7	-38	-3	-2	-17	3
Tulos ennen veroja	103	74	226	115	58	80	199	132	140
Tuloverot	-27	-17	-55	-31	-17	-20	-41	-35	-31
Raportointikauden tulos	76	57	172	84	41	60	159	97	109
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,38	0,28	0,87	0,43	0,19	0,30	0,79	0,49	0,54
Bruttoinvestoinnit	11	9	20	55	60	11	32	17	279
osakkeet ja yrityshankinnat		1		42	49		5		262
Liiketoiminnan rahavirta	2	2	235	189	202	-13	176	-5	47
Nettokäyttöpääoma (WCAP) raportointikauden lopussa	680	580	490	540	602	709	543	522	404
Henkilöstö raportointikauden lopussa									
Services	10 455	10 464	10 567	10 648	10 575	10 331	10 592	10 714	10 785
Energy Solutions	928	913	903	920	945	958	959	966	974
Marine Solutions	5 861	5 920	6 074	6 305	6 443	6 681	6 847	7 101	7 217
Muut	539	533	467	464	465	457	459	456	451
Yhteensä	17 783	17 832	18 011	18 337	18 428	18 427	18 856	19 237	19 427

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva raportointikauden tulos

osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin raportointikauden aikana

Oma pääoma/osake

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

osakkeiden oikaistu lukumäärä raportointikauden lopussa

Omavaraisuusaste

oma pääoma

oma pääoma ja velat – saadut ennakkomaksut

x 100

Nettovelkaantumisaste

korolliset velat – rahavarat

oma pääoma

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut

oma pääoma ja velat – korottomat velat – varaukset, keskimäärin raportointikauden aikana

x 100

Oman pääoman tuotto (ROE)

raportointikauden tulos

oma pääoma, keskimäärin raportointikauden aikana

x 100

Nettokäyttöpääoma (WCAP)

(vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + verosaamiset + muut korottomat saamiset)

– (ostovelat + saadut ennakot + eläkevelvoitteet + varaukset + verovelat + muut korottomat velat – osingonmaksuvelka)

Vertailukelpoinen oikaistu EBITA

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät – hankintamenojen allokoiteihin liittyvät poistot

Vertailukelpoinen liiketulos

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät rakennejärjestelyihin tai ovat muutoin tavalliseen liiketoimintaan kuulumattomiin tapahtumiin tai toimintoihin liittyviä kertaluonteisia kustannuksia

19.7.2017

Wärtsilä Oyj Abp

Hallitus